

Příliš KATOLICKÝ...

PETR JANŠTA

Nadpis tohoto příspěvku zní zvláště. Co to znamená být „příliš katolický“? A co pro mne znamená být katolický v dnešním světě? A jsou otázky typu „Není to již moc přehnané?“ v souvislosti s mou vírou a jejím prožíváním legitimní?



ně vše, i tyto strašivé hodiny plné utrpení. Jsem Mu vděčný za to, že mi vybral cestu, po níž kráčím.“ To je přece pádná odpověď na naše obavy z přehnaného katolicismu.

Marcel pocházel z devíti dětí. Rodiče byli chudí bretaňští rolníci, a proto již ve dvanácti letech musel Marcel začít pracovat, konkrétně jako pomocník v tiskárně. Zde se poprvé setkal s obhroublostí a vulgaritou starších dělníků, kteří jej chtěli podle svého vzoru převychovat. Marcel se však nedal, a tak mu chlapi posměšně říkali „Jezulátko“. Marcel si na pomoc bral Pannu Marii. Katolicismus v praxi ještě v dětství.

MARCEL CALLO (1921–1945) byl za druhé světové války poslán na nucené práce do Německa, kde v městečku Zella-Mehlis pracoval v továrně na rakety. Jenže Marcel nezůstal jen u „obyčejné“ práce u pásu. Sice zprvu propadal depresím, strádal, toužil po domově... Pomohlo mu, když se jeden z kněží odvážil sloužit v baráku, kde přespával, mši svatou. A najednou se mu vrátila veškerá radost pro Krista, kterou prožíval ve své vlasti. Dal dohromady partu kamarádů, kteří se spolu modlili, účastnili se mši svatých a žili veskrze duchovně. Sám kardinál Suhard, pařížský arcibiskup, jim poslal dopis: „Děkuji vám za dobro, jaké konáte mezi svými kolegy. Žehnám vaši práci a modlím se za vás.“ To však již bylo pro Němce příliš. Dne 19. března 1944 Marcela zatkl a transportovali do koncentračního tábora Mauthausen. Zdůvodnění? Byl příliš katolický.



Z vězení poslal svému bratru, který byl právě vysvěcen na kněze, dopis: „Jeane, mám štěstí, že mám v Kristu přítele, který mě ani na okamžik neopustí, který mě podporuje a těší. S Ním se opravdu dá vydržet úpl-

Marcel se stal skautem, později byl velmi aktivním členem Katolické akce. Rád sportoval, chodil do kina, ale především se i v hrubém pracovním prostředí stával apostolem, však si jeho opravdovosti a poctivosti začali jeho spolupracovníci všímat.

Na začátku druhé světové války se aktivita mladých katolíků přesunula do podzemí. Na mše svaté však Marcel nadále chodil a zde také poznal svou lásku, Margueritte. Po roce jí vyznal, že jí miluje, a tak započal jejich vztah. Po několika měsících se zasnoubili. Denně spolu chodili na mši svatou a denně se modlili za svou budoucí rodinu. Slíbili si zachování čistoty, poprvé se políbili po čtyřech měsících. „Věděl jsem, že musím čekat na pravou lásku. Člověk by měl své srdce zdokonalovat, než ho dá tomu, koho mu vybral sám Ježíš,“ svěřil se později kamarádům, „láska je přece čistá a vznešená.“ Byl Marcel příliš katolický i jako mladík?

V březnu 1943 mu zemřela sestra při bombardování města Rennes a zanedlouho byl Marcel povolán na nucené práce do Německa. Po „příliš katolickém“ chování v Německu jej – jak je napsáno

výše – převezli do koncentráku. Přesně za rok – stížen úplavíci a utýrán k smrti – na svátek svatého Josefa odešel Marcel Callo do nebeského království. Dozorce, který mu pomáhal na latrínu v poslední den života, podal později svědectví, že s takovým



pohledem, který na něj upřel Marcel, se ještě nikdy nesešel, byl to pohled světce.

4. října 1987 byl „až příliš katolický“ život Marcela Calla vyznamenán blahověstí. Slavnostní mše byla přítomna i jeho láska Margueritte, která do konce života zůstala svobodná a byla mu věrná až do své smrti roku 1997.

Blahoslavený Marcel Callo je příkladem ctnostného života, čisté lásky a rozhodné víry. Je vzorem především mladým lidem, kteří se bojí reakcí okolí na jejich pevné rozhodnutí pro Krista.



Vězni v koncentračním táboře Mauthausen

Zdroje: <https://www.tedeum.cz/2016/03/19/marcel-callo-19-brezna/>, <https://www.milujte.se/storage/dalsi/milujte-se-2014-28.pdf>, <http://www.catholica.cz/?id=999>
Foto: patrimonio designs, Andrey Shevchenko - Adobe stock; Diocese de Rennes, Dol et Saint-Malo - wikipedia.org; Public Domain



Foto: drawlab19, Kevin Carden - Adobe stock

OTEC BEDŘICH HORÁK

Když píšou tento článek, je ještě doba vánoční, nedlouho potom, co jsme si uprostřed vánočního oktávu připomínali Mládátka nebo také Neviňátka betlémská. O jejich osudu a vůbec o problému utrpení nevinných jsme se už v Tarsiciu zamýšleli.

Ano, tento druh zla Bůh dopouští, protože respektuje lidskou svobodu, kterou dal člověku jako jeden z největších darů. Ale co když požaduje Bůh smrt nějakého člověka a ještě k tomu, aby syna zabil vlastní otec? A navíc syna, na kterého tento otec dlouho čekal, kterého mu dal Bůh jako jistý zázrak, v podstatě jako odměnu? Není to od Boha příliš kruté, nehraje si Bůh s člověkem příliš cynickým a tyranským způsobem? Co víc, neprotiřečí si Bůh, když na jedné straně vyžaduje lidskou zápalnou oběť a na druhé ji zakazuje jako ohavnost, kterou činí pohané (srov. Dt 18, 10; 12, 31)? Tak se zdá, že je tomu v příběhu Abraháma, který dostane od Boha příkaz obětovat svého syna Izáka, syna, na kterém spočívá Boží zaslíbení, který se měl stát základem nevyčísitelného pokolení, jež mělo z něho vzejít. Ano, na začátku této epizody se čtenář dovídá, že jde o zkoušku, ale Abrahám o tom nemá ani potuchy. Abrahámovi jako by zasadil Hospodin ránu do srdce; ale i přesto a právě proto Abrahám projevuje dosud nevídaný projev víry a důvěry a rozhodne se tento požadavek vykonat. Co to znamená takový projev důvěry? To, že člověk překoná pochybnosti, že by Bůh mohl být zlý, škodolibý, že by mu chtěl uškodit

nebo se o něj v těžkostech vůbec nezajímá. Vzpomeňme na to, že první lidé jednali pod vlivem pochybnosti, kterou jim vstřípil v ráji had, že totiž Bůh to s nimi nemyslí opravdu dobře a chce je svými omezeními trápit a udržovat záměrně v podřízenosti. Proto se dopustili neposlušnosti, hříchu a proto také se odloučili od Boha, ztratili s ním bezprostřední kontakt, a museli tak žít v těžkých podmínkách, které si sami způsobili.

Abrahám, který sice vůbec nerozumí, proč po něm Hospodin požaduje oběť syna, ale vezme ho a jde tento těžký úkol vykonat s nadějí, že to nějak dobře dopadne. Vůbec mu neulehčí situaci moment, kdy



jen sami dva k místu oběti a kdy ho Izák osloví „otče!“ a kdy se ho přímo zeptá: „Kde je ovce k celopalalu?“ A Abrahám mu s těžkým srdcem, ale zároveň s tou největší nadějí odpoví: „Bůh si vyhlédne ovci k celopalalu.“ A vlastně to se mu také nakonec potvrdí. Když už je Izák svázaný na hranici dříví a když už nastává nejdramatičtější situace a Abrahám

napřahuje ruku s nožem, který má ukončit jeho život, tu nastane náhlý obrat a záchrana, jako v nějakém napínavém filmu: Z nebe zasáhne anděl, aby zadržel Abrahámovi ruku, aby chlapci neublížil. Teprve nyní se patriarcha dovídá, že šlo o těžkou zkoušku, těžší než dosavadní, kterým byl podroben, a že v ní bravurně obstál a Bůh mu skrze anděla potvrzuje již dříve slíbené požehnání, hojnost dobra pro něj a pro jeho potomky. Místo Izáka má Abrahám obětovat berana, který se poblíž chytil v křoví za rohy. Tím dotvrzuje to, co bude závazné pro Izraelity od Mojžíše: „At' se u tebe nenajde nikdo, kdo by provedl svého syna nebo svou dceru ohněm“ (Dt 18, 10), tedy to je onen zákaz obětovat lidi jako zápalnou oběť. Proto izraelité používali zvířata (samozřejmě kvalitní, bez vady, protože Bohu nelze dát nic druhořadého) jako zástupné oběti místo lidského života, jako odevzdání se do Boží moci a ochrany.

Z pohledu Nového zákona víme, že se jednalo také o prorocký předobraz toho, že sám Bůh, a to z obrovské lásky k nám, pro naše nejvyšší dobro, měl obětovat svého Syna, svého jediného Syna. Když se však nad tím zamyslíme, zjistíme, že tento předobraz není úplný: Izák byl nakonec zachráněn a místo něj byl obětován beran. Ježíš se stává také Beránkem bez poskvrny, který byl obětován, aby sňal hříchy světa, aby zachránil lidi. Ovšem nakonec byl, stejně jako Izák, sám zachráněn, když ho Otec třetího dne vzkřísil z mrtvých.